

**Opis planowanych do realizacji zadań w Międzyrzeczu Górnym – projekt
„Budowa Ośrodka Kultury Regionalnej z filią Biblioteki Publicznej i Izbą Regionalną w
Międzyrzeczu Górnym”**

1. Charakterystyka miejscowości oraz planowane kierunki jej rozwoju.

Gmina Jasienica położona jest w południowej części województwa śląskiego, na terenie powiatu bielskiego. Zamieszkuje ją ponad 20 000 mieszkańców. Duży wpływ na rozwój gminy Jasienica posiada korzystny system komunikacyjny. Przez teren gminy przebiega międzynarodowa droga relacji Cieszyn – Bielsko. Rozbudowany system dróg pozwala na dogodne połączenie zarówno z pobliskimi terenami rekreacyjnymi, a także z odległym o 10 km miastem powiatowym Bielsko-Białą. Bliskie jest również sąsiedztwo gminy Jasienica z Czechami i Słowacją, co stwarza bardzo dobre warunki współpracy międzynarodowej. Gmina Jasienica charakteryzuje się dobrymi walorami krajobrazowymi i turystycznymi. Malownicze położenie, panorama Beskidu Śląskiego i Beskidu Małego, duża liczba stawów i lasów to poważne atuty miejscowości położonych w tej gminie. Na terenie gminy znajduje się Rezerwat Przyrody „Moczyk” oraz „Doliny Łańskiego Potoku”, otuliny Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz Parku „Natura 2000” Dolina Górnej Wisły. W skład gminy Jasienica wchodzi 14 sołectw. Największe z nich to Jasienica, Mazańcowice, Rudzica, Międzyrzecze Górne i Międzyrzecze Dolne.

Międzyrzecze Górne to wieś o powierzchni 12,52 km². Ogółem zamieszkuje tu 2045 osób. Obecnie w Międzyrzeczu Górnym jest jedna sześcioklasowa szkoła podstawowa, która wraz z przedszkolem tworzy zespół szkolno-przedszkolny. Na terenie wsi znajdują się także: ośrodek zdrowia, poczta, filia Gminnej Biblioteki Publicznej oraz dwie parafie: Rzymskokatolicka i Ewangelicko-Augsburska. W ostatnich latach miejscowość ta dość znacząco zmienia swoje oblicze. Z charakteru rolniczego przekształca się w wieś podmiejską, ze względu na bliskie położenie dużego, blisko 200 000 miasta Bielska-Białej. Oprócz Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Rolnik” ma tu swoją siedzibę wiele firm usługowych i produkcyjnych. Od ponad 100 lat działa, założona w roku 1892, Ochotnicza Straż Pożarna oraz od 1947r. Koło Gospodyń Wiejskich. Od wielu lat działa tu również Zespół Regionalny „Międzyrzecze”. Od 1931 roku przy parafii ewangelicko-augsburskiej działa chór kościelny. W 1998 roku reaktywowano działalność Akcji Katolickiej, założonej jeszcze przed 1939 rokiem. We wsi działa też Klub Sportowy „Międzyrzecze”, Jeździecki klub Sportowy „Czanki”, Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło PCK, Koło Myśliwskie „Hubertus”

oraz Klub Anonimowych Alkoholików. Najmłodszą instytucją kulturalno – oświatową jest Filia Gminnego Ośrodka Kultury otwarta 25 maja 2003r.

Do ciekawych miejsc w Międzyrzeczu należą: XIX wieczna remiza z bocianim gniazdem, unikalny, nadal działający, młyn walcowy założony w 1845 roku, wiele odrestaurowanych budynków z przełomu XIX i XX wieku, tereny rekreacyjne „Prochownia” o powierzchni 6,5 ha (tereny powojkowe), stadniny koni, jeździecki klub sportowy.

Działalność instytucji zarówno oświatowych jak i kulturalnych na prowincjach ma ogromne znaczenie dla rozwoju kultury, świadomości i tożsamości społecznej oraz dla budowy społeczeństwa obywatelskiego. To właśnie tutaj powstają środowiska kulturotwórcze, które starają się wzbogacić ofertę kulturalną, pobudzać aktywność mieszkańców w dziedzinie kultury i poprzez swoje działania wzmacniać relacje z małą ojczyzną. Dlatego tak niezwykle istotną kwestią jest powstanie takiego miejsca o charakterze kulturotwórczym, które byłoby atrakcyjne zarówno dla mieszkańców, a zarazem mogło stanowić element promujący walory gminy i sołectwa.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację oraz prognozy demograficznego rozwoju sołectwa wydaje się celowe podjęcie starań o budowę obiektu, zlokalizowanego w centrum miejscowości, który pozwoliłby na rozwiązanie istniejących a przedstawionych powyżej problemów.

Planowane kierunki rozwoju Międzyrzecza Górnego są zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Jasienica (Uchwała Rady Gminy nr XV/111/2000 z dnia 24 lutego 2000 roku) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Uchwała Rady Gminy nr XXIII/162/2000 z dnia 07 grudnia 2000 roku) i zakładają stworzenie na terenie sołectwa zaplecza dla rozwoju turystyki i wypoczynku. W związku z tym planuje się zlokalizować na rzece Jasienica zbiornik retencyjny i wykorzystywać go również dla celów rekreacyjnych. Nad projektowanym zbiornikiem planuje się stworzenie zaplecza sportowego wykorzystującego dogodne położenie ośrodka do uprawiania sportów wodnych i turystyki rowerowej. Na terenie sołectwa powstać ma także hipiczny ośrodek rekreacyjny, w połączeniu z terenami lokalnego systemu ekologicznego gminy, jako poszerzenie oferty turystycznej.

Oprócz rozwoju turystyki szczególny nacisk kładą władze Gminy i sołectwa Międzyrzecze Górne na tworzenie odpowiedniej bazy kulturalnej dla realizacji celów związanych z realizacją polityki przestrzennej dotyczącej ochrony i kultywowania dziedzictwa kulturowego. W związku z powyższym planuje się budowę ośrodka kultury

regionalnej, który pełnić będzie rolę koordynatora działań kulturalnych na terenie sołectwa i służyć będzie również gościom odwiedzającym Gminę.

Planowane kierunki rozwoju Międzyrzecza Górnego wiążą się przede wszystkim z przystosowaniem tego sołectwa do pełnienia funkcji zaplecza sportowo-rekreacyjnego dla mieszkańców Bielska-Białej oraz pasa przygranicznego.

2. Inwentaryzacja zasobów według stanu rzeczywistego.

W roku 2003 grupa mieszkańców podjęła niezwykle cenną inicjatywę utworzenia Izby Regionalnej, gromadzącej pamiątki związane z dawnym życiem ludzi w tym regionie kraju. Powstała w ten sposób Izba liczy obecnie kilkaset cennych eksponatów i pamiątek. Izba została zlokalizowana w jednym z pomieszczeń filii Gminnego Ośrodka Kultury. Obecnie pomieszczenie to nie jest już w stanie pomieścić i właściwie wyeksponować wszystkich zgromadzonych do tej pory przedmiotów. Ze względu na szczupłość miejsca w Izbie nie są gromadzone przedmioty wielkogabarytowe, takie jak stare młocarnie, wialnie, sieczkarnie, wozy drabiniaste, bryczki, kolasy itp., które można byłoby pozyskać od miejscowej ludności, a które wkrótce już mogą być niedostępne.

Innym problemem Międzyrzecza Górnego jest stan techniczny filii biblioteki gminnej. Obecnie jest ona zlokalizowana w pomieszczeniach wynajętych od parafii ewangelicko-augsburskiej. Pomieszczenia te znajdują się obecnie w bardzo złym stanie, są zawilgocone, nie dogrzane, wymagają generalnego, bardzo kosztownego remontu. Biblioteka nie posiada własnych sanitariatów.

Kolejnym problemem związanym z możliwością rozwoju życia kulturalnego w Międzyrzeczu jest szczupłość miejsca, którym dysponuje filia Gminnego Ośrodka Kultury. Założona w roku 2003 filia GOK wynajmuje część strażnicy OSP, składającej się z 5 pomieszczeń – sali tenisa stołowego, niewielkiej sali komputerowej, izby regionalnej, niewielkiego pomieszczenia dla instruktora GOK oraz sanitariatów.

Pomieszczenie, w którym znajduje się Izba Regionalna, ze względu na dużą liczbę zgromadzonych tu eksponatów jest w całości wyłączone z normalnej działalności filii. W salce komputerowej, gdzie znajdują się 3 komputery jednocześnie może przebywać nie więcej niż 3 – 6 osób. Do dyspozycji młodzieży pozostaje więc w zasadzie tylko sala tenisa stołowego oraz video. Dodatkowym problemem filii GOK jest brak sali o wymiarach pozwalających na prowadzenie zajęć grup tanecznych, teatralnych oraz innych grup o charakterze artystycznym. Istniejąca w remizie sala jest wykorzystywana przede wszystkim na organizację imprez okolicznościowych i nie jest dostępna dla filii GOK.

W ostatnich latach obserwowany jest znaczący wzrost liczby mieszkańców w Międzyrzeczu Górnym.

Rok	Liczba ludności
1991	1747
1998	1916
2005	2045

Podmiejskie położenie oraz atrakcyjne widokowo tereny sprawiają, że wieś ta staje się w coraz większym stopniu zapleczem mieszkalnym miasta Bielsko-Biała. Uchwalony w lutym 2005 roku plan zagospodarowania przestrzennego gminy Jasienica sprzyja lokalizacji na terenie Międzyrzecza Górnego wielu nowych domów mieszkalnych. W perspektywie najbliższych kilku lat oznaczać to będzie jeszcze większą dynamikę wzrostu liczby mieszkańców tej miejscowości. Przybywający do Międzyrzecza Górnego nowi mieszkańcy to z reguły młode rodziny, nabywający działki budowlane i budujący własne domy jednorodzinne. To także zwiększająca się liczba dzieci i młodzieży.

Przedstawiona powyżej krótka charakterystyka miejscowości oraz działalności istniejących tu placówek kulturalno-oświatowych pokazuje, że występujące obecnie trudności w działaniu filii GOK oraz filii biblioteki mogą się w najbliższych latach pogłębiać. W chwili obecnej sołectwo to nie dysponuje lokalami, które mogłoby przeznaczyć na cele związane ze zmianą lokalizacji Izby Regionalnej, biblioteki oraz rozwojem działalności filii GOK.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Międzyrzecze Górne.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- podmiejskie położenie z atrakcyjnymi walorami do uprawiania sportu i rekreacji,- duże możliwości rozwoju agroturystyki- bardzo dobra lokalizacja dla budownictwa indywidualnego, letniskowego i rezydencjonalnego,- bardzo łatwy dojazd ze względu na przebieg przez sołectwo drogi ekspresowej Bielsko-Cieszyn z pełnym węzłem komunikacyjnym,- duża aktywność społeczna mieszkańców, realizowana przez Radę Sołecką, Koło Gospodyń Wiejskich, OSP, dwa kluby sportowe, filię Gminnego Ośrodka Kultury, młodzieżowe zespoły taneczne i artystyczne, zespół regionalny, Klub Anonimowych Alkoholików, Koło emerytów i Rencistów, Koło PCK, Koło Myśliwskie „Hubertus”,	<ul style="list-style-type: none">- brak odpowiedniej liczby pomieszczeń dla prowadzenia działalności przez istniejące organizacje społeczno-kulturalne,- bezrobocie, w tym wśród młodzieży,- problemy z alkoholizmem.

Akcje Katolicką, chór przykościelny, orkiestrę dętą, filię biblioteki gminnej, Kółko Rolnicze oraz spółkę wodociągową.	
--	--

4. Opis planowanego przedsięwzięcia.

Obiekt, ten noszący w tym opracowaniu roboczą nazwę „Ośrodek Kultury Regionalnej z Filią Biblioteki Publicznej i Izbą Regionalną” (OKR), mógłby być zlokalizowany na działce stanowiącej własność gminy Jasienica, położonej w bezpośrednim sąsiedztwie remizy OSP Międzyrzecze Górne. Teren ten jest położony w ścisłym centrum miejscowości tuż przy drodze powiatowej.

W budynku OKR mogłoby być zlokalizowane:

- filia gminnej biblioteki publicznej,
- izba regionalna, składająca się z dwóch części – izby wewnętrznej, w której zgromadzone byłyby pamiątki i eksponaty małogabarytowe oraz zadaszonej części zewnętrznej, zlokalizowanej przed budynkiem, zawierającej przedmioty o większych rozmiarach.
- sala zajęć GOK,
- sanitariaty.

Udostępnienie nowych pomieszczeń, zlokalizowanych w OKR dawałoby większe możliwości zaproponowania uczestnikom kultury zajęć typu:

- warsztaty pieśni i tańca regionalnego,
- warsztaty kuchni regionalnej,
- spotkania biesiadne,
- warsztaty posługiwania się gwarą cieszyńską,
- spotkania różnych pokoleń,
- wiejskie wieczory filmowe,
- warsztaty pracy twórczej i rękodzieła,
- warsztaty ceramiczne,
- warsztaty teatru wiejskiego.

Rolę OKR mógłby spełnić budynek zlokalizowany obok strażnicy OSP Międzyrzecze Górne, o lekkiej konstrukcji, wykonany z drewna, stylizowany na chatę wiejską, o powierzchni użytkowej ok. 385,0 m², z użytkowym poddaszem. Na parterze funkcjonować będą:

- sala wystawowo – widowiskowa GOK, służąca również do przeprowadzania zajęć,

- kuchnia z zapleczem i zmywalnią,
- sanitariaty,
- zaplecze socjalne.

Poddasze użytkowe będzie wykorzystane jako pomieszczenia filii Biblioteki Publicznej oraz sala Izby Regionalnej.

Uruchomienie OKR będzie stanowić dla mieszkańców możliwość szerokiego rozwoju, w tym inspirację i motywację dotarcia do najstarszych źródeł wiedzy o gminie i miejscowości. Powinno to zaowocować wzbogaceniem nowymi eksponatami Izby Regionalnej, a także powstania publikacji monograficznych dotyczących naszej miejscowości. Wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Biblioteką Publiczną oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym OKR będzie mógł działać na rzecz integracji z podobnymi regionami państw UE w ramach wymiany międzynarodowej młodzieży.

W państwach UE szczególną uwagę przywiązuje się do kształcenia i wychowywania regionalnego, do pełniejszego poznania historii i dziedzictwa kultury najbliższych stron. Celem tych działań jest troska o to, by już od najmłodszych pokoleń zakorzenić młodzież w tradycji kraju rodzinnego a szczególnie małej ojczyzny, uwrażliwić na jej historię i możliwość kształtowania rzeczywistości w przestrzeni regionalnej.

5. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia.

Szacunkowy kosztorys budowy planowanego przedsięwzięcia wynosi 699 997,06 zł słownie: sześćsetdziewięćdziesiątdziewięćsetdziewięćdziesiątsiedemzł 06/100 i zawiera koszty:

Lp.	Nazwa	Kwota
1.	Roboty ziemne	17 162,61
2.	Fundamenty, podłóża	64 923,31
3.	Ściany i ścianki parteru (murowane)	33 234,40
4.	Strony i schody żelbetowe	11 128,55
5.	Ściany drewniane – zewnętrzne, strop drewniany	274 982,11
6.	Podłogi i posadzki	43 160,38
7.	Dach z pokryciem, słupy poddasza	118 474,82
8.	Instalacja wodno-kanalizacyjna	6 845,50
9.	Instalacja elektryczna	3 856,40
Razem netto		573 768,08
VAT		126 228,98
Razem brutto		699 997,06

Źródła finansowania.

Środki publiczne, w tym:	Kwota w zł
1) EFOiGR – Sekcja Orientacji	450 000,00
2) środki własne Gminy Jasienica	249 997,06

6. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia.

Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane w latach 2005 – 2007, zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy Jasienica Wieloletnim Planem Inwestycyjnym dla tego projektu.

Etap I – rok 2005: przygotowanie dokumentacji technicznej, przygotowanie i przeprowadzenie procedury przetargowej.

Etap II – rok 2006: rozstrzygnięcie przetargu i rozpoczęcie robót budowlanych (II kwartał 2006 roku) oraz w IV kwartale 2006 roku zakończenie robót budowlanych i wykończeniowych.

Etap III – rok 2007: oddanie budynku do użytkowania.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Czudek